

a felszólamlási bizottságok nem lévén az adatokkal közvetlenül ismerősök, ragaszkodni lesznek kénytelenek az eléjük terjesztett szematizmushoz. Ennek folyománya pedig az lesz, hogy az adóztatás súlyosabbnak fog mutatkozni az utóbbi helyeken. Jelenti ez a gyakorlatban azt, hogy a kisebb-nagyobb földbirtokkal bíró városi lakosok sokkal nagyobb adót fognak birtokaik után fizetni, mint a falun élő és ott állandó lakással bíró földtulajdonosok.

Kritikai észrevételeinket befejezzük azon megjegyzéssel, hogy maguk a táblázatok nagy gondnal és körültekintéssel dolgoztattak ki és így legálább ebben a részben nyújtanak némi megnyugtatót.

Adóalanyok és adótárgyak összeírása. Folyó évi október hó 14-én tétetett közzé a pénzügyminiszternek az adóalanyok és adótárgyak összeírására vonatkozó rendelete. A rendelet intézkedéseiből kitűnik, hogy a pénzügyi kormányzatnak intenciója oda irányul, hogy az adóösszeírás, mind lényegesebb alkotóelemévé váljék a kivetési eljárásnak. Az adóösszeírás során a lakóhelyen összeírási ívet kell kitöltenie minden családfőnek, minden önálló keresettel bíró családtagnak, minden albérlőnek és végül minden jogi személynek. Az állandó lakás helyén kívül összeírási ívet kell kitölteni a vagyontárgy, vagy jövedelmi forrás fekvési helyén is. A két összeírási ív egymástól már külalakban és színben is különbözik.

A részletes intézkedések az adóösszeírásnak precizitását szolgálják. Jellemzősül szolgál, hogy a földbirtokoknál nem elég azoknak területét megjelölni, hanem kitüntetendő a művelési ág szerint való megoszlás is. Ezen adat az ingatlanok vagyona szemponyjából való értékelésénél és a jövedelemadó szemponyjából való jövedelembecslésnél bir fontossággal. A házaknál kitüntetendő, hogy milyen anyagból épültek, milyen anyagból való a tetőzetük és hány kéményük van, stb.

Az adóösszeírásnak november hó végéig teljesen be kell fejeződnie és a vonatkozó adatoknak az adóhatóságok rendelkezésére kell állaniok.

Joggyakorlat.

A forgalmiadónak a kimenő számlák alapján való lerovása esetén a későbbi valuta- és valorizációs különbözete után forgalmiadó nem jár. Az adóügyi utmutató és ellenőrző hivatal felvilágosító jelentése szerint a panaszos részvénytársaság az időközben bekövetkezett adótörésekre való tekintettel panaszát csupán az árfolyam- és valorizációs különbözete, Eger város elektromos művei által fizetett valorizációs kártérítés után kivetett tételekre kívánja korlátozni, egyébként a panaszt tárgyalannak kéri tekinteni.

A nem vitás tényállás szerint a panaszos részvénytársaság a szóbanforgó esetekben a forgalmiadót nem a fizetések után a befizetések időpontjában rötta le, hanem a 11600/924. sz. pénzügyminiszteri rendelet értelmében megengedhető mód szerint már előzőleg, a kiment számlák alapján, a vevők megterhelésével egyidejűleg. Így történt az adó-

lerovás az idegen valutákról, valamint a magyar koronáról szóló számláknál egyaránt. Az idegen valutákról szóló ugynevezett valorizált számláknál bekövetkezett az az eset, hogy a korona időközben történt romlása folytán a vevő magyar koronában nagyobb összeget fizetett a részvénytársaságnak, mint amily összeg után a számla kimenésekor — az akkori koronaárfolyamhoz képest — a részvénytársaság a forgalmiadót lerótt. A magyar koronában kiállított számláknál pedig megtörtént az, hogy a vevő nem a lejáratkor fizette meg a vételárát, hanem később, amidőn már a korona értéke esett, miért is a részvénytársaság a korona romlására való tekintettel valorizációs, azaz kártérítési igényt támasztott, amelyet a vevők részben, vagy egészen honoráltak is és ily címen a kikötött korona összegben felül fizetéseket teljesítettek.

Ezeket, az árfolyam- és valorizációs különbözet címén bevételezett, illetve elkönyvelt összegeket az adóügyi utmutató és ellenőrző hivatal forgalmiadó alá vonta tekintettel az előlemlített pénzügyminiszteri rendelet amaz intézkedésére, hogy az esetben, ha az adólerovás a kiment számlák alapján történik és az ellenérték összegében később emelkedés mutatkoznék, a többlétről az adózónak pótszámlát kell kiállitania és a pótszámla összege után is le kell a forgalmiadót rónia.

A bíróság a hivatal álláspontját nem tartja elfogadhatónak, mert a forgalmiadó az 1921. évi XXXIX. t. c. 31. §-a értelmében kétségtelenül az eladott áru ellenértéke után jár és a vételár fizetésekor esedékes. Már pedig nem vitás, hogy a részvénytársaság a számla kimenésekor, azaz a vevő megterhelése alkalmával az áruért a vételkor kikötött ellenérték után a forgalmiadót megfelelően lerótt, amivel fizetési kötelezettségének kétségtelenül idő előtt tett eleget, de a törvény által megszabott mérvnél nem kisebb összegben és így a kincstárt ezzel meg nem rövidítette. Annak folytán, hogy a fizetési kötelezettségét utólag teljesítő vevő a korona romlására való tekintettel később rosszabb koronában többet fizetett, mint amennyi a vételkor jobb koronában volt kikötve, illetve mint amennyi a kikötött idegen valutának a vétel alkalmával jobb magyar koronában számítva megfelelt, a kikötött ellenértékben változás nem állott be, azt az eladó fel nem emelte, csupán a kikötött ellenérték — tekintettel a korona időközben bekövetkezett romlására — összegszerűleg több koronával nyert kiegyenlítést. Az így előálló árfolyamkülönbözet és valorizációs kártérítési összeg nem tekinthető új adóalapnak és ez után forgalmiadó nem követelhető, mert az adózó fél a kikötött teljes ellenérték után akkori jobb koronaértékben adótartozását megfizette, tehát az általa idő előtt befizetett adó koronaértéke is összegszerűleg időközben — a korona romlására való tekintettel — épp oly arányban emelkedett, mint az adótartozása, tehát a vételár megfizetésének időpontjában is adótartozása egyenlő elvek szerint eszközölt számítás mellett — kiegyenlítettnek tekintendő a már előzőleg teljesített fizetéssel.

Mindezeknél fogva az árfolyam- és valorizációs különbözetek címén befolyt összegek után kivetett forgalmiadót fenntartani nem lehetett, beleértve ebbe az Eger város villamos-művei által ily címen fizetett és adó alá vont összeget is.